

STORTINGET

Innst. 336 L

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 51 L (2025–2026)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina (videreføring m.m.)

Til Stortinget

Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger i proposisjonen fram forslag om å videreføre midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina, med enkelte tilpasninger. Tilpasningene som foreslås, gjelder forskriftshjemmelen i integreringsloven § 37 e.

Departementet skriver at for å kunne håndtere og planlegge for en situasjon med fortsatt høye ankomster er det nødvendig å videreføre de midlertidige endringene i lovverket i en ytterligere periode. Forslagene i lovproposisjonen knytter seg til ulike departementers ansvarsområder, men presenteres samlet for å gi et helhetlig bilde av behovet for å videreføre de midlertidige endringene.

Departementet foreslår at de midlertidige lovendringene oppheves 1. juli 2028. Dersom det blir behov for å gjøre endringer i de midlertidige lovendringene eller videreføre enkelte bestemmelser etter 1. juli 2028, vil dette sendes på høring og forslag til lovendringer fremmes for Stortinget.

Komiteens behandling

Statsråd Kjersti Stenseng har sendt rettebrev datert 4. mai 2026. Brevet er vedlagt innstillingen.

Komiteen har mottatt ett skriftlig høringsinnspill om saken. Det kan leses på sakens side på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Konstanse Marie Alvær, Isak Veierud Busch, Sigurd Kvammen Rafaelsen og Solveig Vestenfor, fra Fremskrittspartiet, Bjørn Larsen, Rune Midtun, Helge André Njåstad og Erlend Wiborg, fra Høyre, Mudassar Kapur og Tage Pettersen, fra Sosialistisk Venstreparti, Anne Lise Gjerstad Fredlund, fra Senterpartiet, Bengt Fasteraune, og fra Rødt, lederen Hanne Beate Stenvaag, viser til Prop. 51 L (2025–2026).

Komiteen viser til at det i proposisjonen legges frem forslag om videreføring av midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina.

Komiteen merker seg at de midlertidige reglene knytter seg til ulike departementers ansvarsområder, men presenteres samlet i proposisjonen for å gi et helhetlig bilde av behovet for videreføring av de midlertidige reglene som følge av de høye ankomsttallene fra Ukraina. Komiteen viser til omtale av endringene i proposisjonen. Når det gjelder lovbestemmelser som

ikke er omtalt i denne innstillingen, viser komiteen til proposisjonen og har ingen merknader.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Rødt, viser til at de midlertidige endringene foreslås uendret til 1. juli 2028, med unntak av enkelte tilpasninger i forskriftshjemmelen i integreringsloven § 37 e.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at for å kunne håndtere og planlegge for en situasjon med fortsatt høye ankomster er det nødvendig å videreføre de midlertidige endringene i lovverket i ytterligere en periode. Dette flertallet viser til at hensikten med de midlertidige regelverksendringene er at de samlet skal bidra til å gjøre det enklere for kommunene å håndtere og planlegge for en situasjon med fortsatt høye ankomster. Samtidig skal reglene også legge til rette for at fordrevne raskt kommer ut i arbeid.

Dette flertallet viser til at selv om den samlede bosettingen går raskt, melder mange norske kommuner om press på tjenestetilbud og mangel på boliger.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til proposisjonen, hvor det fremgår at regjeringen den siste tiden har gjennomført tiltak som har som formål å få ned asylankomstene. Dette er for å sikre at ankomstnivået i Norge ikke skiller seg vesentlig fra land det er naturlig å sammenligne seg med, og for å bidra til at ukrainere som allerede er her, kommer i jobb og kan forsørge seg selv.

Disse medlemmer viser til at det i lovproposisjonen foreslås tilpasninger i integreringsloven § 37 e. Siden 2022 har om lag 100 000 fordrevne fra Ukraina kommet til Norge, og kommunene står allerede overfor betydelig press. Dersom det i tillegg skulle komme større ankomster av asylsøkere fra andre land, eller dersom ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse skulle bli avvirket, kan det være behov for raskt å tilpasse integreringstiltakene. Disse medlemmer viser til at departementet derfor foreslår at forskriftshjemmelen i første ledd ikke lenger skal være knyttet særskilt til personer med kollektiv beskyttelse, men utformes generelt for situasjoner med høye ankomster. Disse medlemmer viser til at departementet vurderer at endringene sikrer nødvendig reguleringsadgang både ved mulig avvikling av ordningen med kollektiv beskyttelse og ved større ankomster fra andre land enn Ukraina. I en slik situasjon kan det for eksempel bli aktuelt å lempe på personers rettigheter og plikter etter det ordinære regelverket, slik at kommuner og fylkeskommuner kan håndtere en situasjon med høye ankomster av asylsøkere.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at det har vært nødvendig å gjøre tilpasninger i lovverket for å kunne håndtere og planlegge for en situasjon med høye asylankomster fra Ukraina. Flertallet understreker at det er viktig å videreføre de midlertidige endringene i ytterligere en periode for å gjøre det enklere for kommunene å håndtere og planlegge for en situasjon med fortsatt høye ankomster.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet støtter Arbeids- og inkluderingsdepartementets tilråding og innholdet i proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har hele tiden støttet de midlertidige endringene i regelverket som følge av Russlands brutale angrepskrig på Ukraina. Fremskrittspartiet har alltid ment at flyktninger hjelpes best i sine nærområder, og derfor mener disse medlemmer at det er viktig at Norge stiller opp for land i våre nærområder, og da er det samtidig viktig å kunne omstille systemene raskt for å få kontroll på de ekstraordinære situasjonene Norge nå står i.

Samtidig mener disse medlemmer at det er viktig at man ikke tar imot flere flyktninger enn Norge har kapasitet til å integrere, og i den situasjonen man står i nå, hvor man har bosatt et stort antall ukrainske flyktninger og forventer enda flere i 2026, må man samtidig redusere antall flyktninger man bosetter fra andre verdensdeler. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag til statsbudsjett for 2026, der det ble foreslått å redusere antall kvoteflyktninger til 0 personer. Videre viser disse medlemmer til forslag fra Fremskrittspartiet om å etablere asylmottak i tredjeland, som ble behandlet i Innst. 209 S (2024–2025) og Innst. 251 S (2023–2024), som ble nedstemt av flertallet. Disse medlemmer merker seg at regjeringen nå har snudd om spørsmålet om utenlandske asylmottak etter å ha vært motstandere av dette i mange tiår. Asylmottak i tredjeland vil kunne bidra til å redusere trykket på kommunene, og samtidig frigjøre kapasitet i kommunene til å bosette og integrere flyktninger fra våre nærområder.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har hele tiden ment at ukrainerne som har kommet til Norge, kun skal være her midlertidig. Ukraina har et stort behov for folk, både i militære og sivile funksjoner, og det må derfor være tydelig at det forventes at ukrainerne reiser hjem igjen når det blir trygt for dem å returnere. Disse medlemmer viser derfor til at regjeringen allerede har definert enkelte områder i Ukraina som trygge, og at man bør starte arbeidet med å returnere dem som ikke lenger vil ha et beskyttelsesbehov. Norge skal stille opp når det er krig i våre nærområder, men det må også være en forutsetning at de

mennekene Norge stiller opp for i krig, bidrar til å bygge opp sitt eget land når tiden er inne for det. Denne forutsetningen må også gjelde for andre land enn Ukraina.

Disse medlemmer merker seg videre at regjeringen foreslår å endre forskriftshjemmelen i integreringsloven § 37 e til å ikke lenger gjelde ukrainere særskilt. Disse medlemmer støtter ikke de foreslåtte endringene, og mener at det må være opp til Stortinget å innrette rammene for hvordan Norge skal håndtere særskilte migrasjonskriser. Dagens regelverk har kun gjeldt ukrainere, til dels på grunn av at de har mer nærliggende kultur, verdier og fellesskap med det norske samfunnet. Det betyr at integreringstiltak bør innrettes annerledes for denne gruppen enn for andre grupper som står lenger unna Norge kulturelt og verdimesig.

Disse medlemmer er ikke uenige i at det skal kunne etableres unntaksbestemmelser, men de endringene som foreslås, vil overføre makt fra Stortinget til regjeringen, og det mener disse medlemmer er uansvarlig.

Disse medlemmer viser også til at flere av de midlertidige endringene i liten grad er anvendt. Det bør gjennomføres en større gjennomgang av hvor treffsikre tiltakene er, og hvorvidt det er hensiktsmessig å ha egne unntaksbestemmelser for ordninger som likevel ikke blir tatt i bruk.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«I

Integreringsloven § 37 e skal lyde:

§ 37 e Forskriftshjemmel

Når det er nødvendig for å tilpasse integreringstiltak til personer som er innvilget midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34, kan departementet gi midlertidig forskrift om

- a. målgruppene for og rettigheter og plikter til opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter §§ 5, 8, 9, 26, 27, 28, 37 c og 37 d
 - b. retten til karriereveiledning etter §§ 11 og 37 b
 - c. utsettelse av frister for oppstart av introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter §§ 12, 30, 37 c og 37 d
 - d. slutt mål, varighet og kravene til innhold i introduksjonsprogrammet etter §§ 13, 14, 14 a og 37 c
 - e. retten til, beregningen av og reduksjon i introduksjonsstøtten etter kapittel 5 ved deltagelse i introduksjonsprogram etter § 37 c
 - f. varigheten og omfanget av opplæring og kravene til opplæringen etter §§ 30 til 33 og 37 d
 - g. prøver i norsk og samfunnskunnskap etter § 37
 - h. behandling av personopplysninger etter §§ 41 til 44.
- Forskrifter etter første punktum kan fravike bestemmelsene som nevnt i bokstav a til h.*

Dersom kapasitetshensyn i kommunen eller fylkeskommunen gjør det nødvendig, kan en midlertidig forskrift etter første ledd også fravike kravene som følger av bestemmelsene som nevnt i første ledd bokstav a til h, for andre enn personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34.

II

Ikrafttredelse 1. juli 2026 og oppheves 1. juli 2028.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at de midlertidige reglene ble innført i en ekstraordinær situasjon med høye ankomster, og anerkjenner behovet for fleksibilitet. Samtidig vil disse medlemmer understreke at slike unntak ikke må føre til varige svekkelser av rettigheter for personer med beskyttelse. De midlertidige reglene innebærer på flere områder færre rettigheter og svakere integreringstilbud enn det som gjelder for øvrige flyktninger.

Disse medlemmer er kritiske til at regelverket foreslås videreført frem til 1. juli 2028. Tidligere videreføringer har i større grad vært gitt for kortere perioder, og lange intervaller svekker Stortingets mulighet til løpende kontroll. Etter disse medlemmers syn øker dette risikoen for at midlertidige ordninger i praksis blir permanente.

Disse medlemmer vil særlig fremheve betydningen av inkludering og gode rammer for integrering i kommunene. De midlertidige reglene er i stor grad begrunnet med behovet for å avlaste kommunenes kapasitet ved høye ankomster, men disse medlemmer vil understreke at varig god integrering ikke kan oppnås gjennom redusert rettighetsnivå alene. Kommunene spiller en avgjørende rolle i bosetting, kvalifisering og inkludering i lokalsamfunnet, og det er avgjørende at de har tilstrekkelige ressurser og rammevilkår til å gi gode og helhetlige tilbud.

Disse medlemmer er bekymret for at en modell som i stor grad baserer seg på fleksibilitet og unntak fra plikter, kan gå ut over kvaliteten i tjenestene, særlig innen introduksjonsprogram og norskopplæring. Erfaringer fra integreringsarbeidet viser at tett oppfølging, tilstrekkelig opplæring og stabile rammer er avgjørende for å lykkes med inkludering i arbeid og samfunn. Disse medlemmer vil derfor understreke at staten må ta et tydeligere ansvar for å styrke kommunenes kapasitet, fremfor å redusere kravene til tilbudet som gis.

Disse medlemmer vil særlig fremheve betydningen av tilstrekkelig norskopplæring. Språk er en nøkkel til arbeid og deltakelse, og dagens ordning, der personer med kollektiv beskyttelse i hovedsak har rett til ett års norskopplæring, er etter dette medlems syn ikke tilstrekkelig. Høringsinnspill og faglige vurderinger peker på at manglende norskkunnskaper er en

hovedbarriere for arbeid, og at mange etterspør mer opplæring enn det som tilbys.

Disse medlemmer mener derfor at integreringspolitikken må ha et tydelig langsiktig perspektiv. Krigen i Ukraina har vart over tid, og det er usikkerhet knyttet til retur. Mange har etablert seg i norske lokalsamfunn, og det er avgjørende at de får reelle muligheter til å delta i arbeid og samfunnsliv.

Disse medlemmer mener at videreføringen av regelverket må følges tettere opp, og at det i større grad må legges vekt på styrking av norskopplæring og kvalifisering i de midlertidige ordningene.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

I

Integreringsloven § 37 e skal lyde:

§ 37 e Forskriftshjemmel

Når det er nødvendig for å tilpasse integreringstiltak til personer som er innvilget midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34, kan departementet gi midlertidig forskrift om

- a. målgruppene for og rettigheter og plikter til opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter §§ 5, 8, 9, 26, 27, 28, 37 c og 37 d
- b. retten til karriereveiledning etter §§ 11 og 37 b
- c. utsettelse av frister for oppstart av introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter §§ 12, 30, 37 c og 37 d
- d. slutt mål, varighet og kravene til innhold i introduksjonsprogrammet etter §§ 13, 14, 14 a og 37 c
- e. retten til, beregningen av og reduksjon i introduksjonsstønden etter kapittel 5 ved deltagelse i introduksjonsprogram etter § 37 c
- f. varigheten og omfanget av opplæring og kravene til opplæringen etter §§ 30 til 33 og 37 d
- g. prøver i norsk og samfunnskunnskap etter § 37
- h. behandling av personopplysninger etter §§ 41 til 44.

Forskrifter etter første punktum kan fravike bestemmelsene som nevnt i bokstav a til h.

Dersom kapasitetshensyn i kommunen eller fylkeskommunen gjør det nødvendig, kan en midlertidig forskrift etter første ledd også fravike kravene som følger av bestemmelsene som nevnt i første ledd bokstav a til h, for andre enn personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34.

II

Ikrafttredelse 1. juli 2026 og oppheves 1. juli 2028.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité med unntak av ny § 37 e, som fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Rødt.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina (videreføring m.m.)

I

I lov 26. mars 1999 nr. 17 om husleieavtaler skal § 9-3 a lyde:

§ 9-3 a Midlertidig unntak ved utleie av fritidsbolig som bolig

For bygning hvor det er gitt unntak for tidsbestemt bruksendring fra fritidsbolig til bolig etter plan- og bygningsloven §§ 20-9 og 20-10, kan det inngås tidsbestemt leieavtale med minstetid på ned til ett år.

II

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. skal § 2-5 d lyde:

§ 2-5 d Midlertidige unntak fra plikter

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig å foreta omstillinger eller prioriteringer for å bidra til å sikre at spesialisthelsetjenestens kapasitet ikke overskrides, kan departementet gi forskrift om helt eller delvis unntak fra følgende bestemmelser:

- a. § 2-5 om individuell plan
- b. § 2-5 a om koordinator
- c. § 2-5 c om kontaktlege.

III

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter skal § 2-5 d lyde:

§ 2-5 d Midlertidige unntak fra rettigheter

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig å kunne foreta omstillinger eller prioriteringer for å bidra til å sikre at helse- og omsorgstjenestens kapasitet ikke overskrides, kan departementet gi forskrift om helt eller delvis unntak fra følgende bestemmelser:

- a. § 2-2 a andre ledd tredje punktum om fastsettelse av tidsfrist for når pasienten senest skal få nødvendig helsehjelp
- b. § 2-2 a tredje ledd bokstav a om informasjon om rett til nødvendig helsehjelp

- c. § 2-2 a *tredje* ledd bokstav b om informasjon om tidspunkt for oppstart av helsehjelpen
- d. § 2-2 b første ledd første punktum om rett til nødvendig helsehjelp uten opphold ved brudd på tidsfrist fastsatt etter § 2-2 a andre ledd tredje punktum
- e. § 2-2 b første ledd andre punktum om plikt til å kontakte Helfo
- f. § 2-3 om rett til fornyet vurdering
- g. § 2-4 om rett til valg av behandlingssted
- h. § 2-5 om rett til individuell plan
- i. § 2-5 a om rett til kontaktlege
- j. § 2-5 b om rett til koordinator
- k. § 2-5 c om rett til barnekoordinator.

IV

I lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova) skal § 37 k lyde:

§ 37 k Mellombels unntak fra butidskrav for fordrivne fra Ukraina

For personar med mellombels kollektivt vern etter utlendingsloven § 34 som legg fram politiattest som klart framstår autentisk frå heimstaten sin, gjeld ikkje kravet i § 37 c andre ledd om butid for utfierding av kjøresetel.

Kjøresetel for personar med mellombels kollektivt vern som har budd mindre enn fire år i Noreg, gjeld berre persontransport med bil for persontransport med over 8 sitjeplassar i tillegg til førarsetet og tillaten totalvekt over 5000 kg. Politiet skal påføre kjøresetelen merknad om kva for kjøretøy han gjeld for.

Part eller annan med rettsleg klageinteresse kan ikkje klage på avslag som har grunnlag i forhold kring autensiteteten til politiattesten.

Politiet kan krevje at personar med mellombels kollektivt vern kjem til intervju for å vurdere om villkåra etter § 37 c første ledd første punktum er oppfylte.

Kjøresetel utfierda med grunnlag i dette unntaket gjeld til innehavaren har budd fire år i Noreg, med mindre anna er bestemt om føresetnader som gjeld alder i § 37 a tredje ledd. Politiet skal påføre kjøresetelen merknad om kva for periode han gjeld for.

V

I lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager gjøres følgende endringer:

§ 14 b skal lyde:

§ 14 b Midlertidig godkjenning i en situasjon med svært mange fordrivne

Departementet kan gi forskrift om midlertidig godkjenning ved etablering av barnehager og barnehageplasser som opprettes for å dekke et midlertidig behov som følge av at det kommer svært mange fordrivne barn under opplæringspliktig alder fra Ukraina.

Departementet kan gi forskrift om unntak fra kravene til organisering i § 7 a for ordinære barnehager som har fått midlertidig godkjenning etter forskrift med hjemmel i første ledd.

§ 19 fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om midlertidig tilskudd til drift av barnehager og barnehageplasser som er godkjent med hjemmel i forskrift etter § 14 b.

VI

I lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling gjøres følgende endringer:

§ 20-9 skal lyde:

§ 20-9 Midlertidige unntak fra loven

Når det er nødvendig som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina, kan kommunen etter skriftlig anmodning fra en offentlig myndighet eller fra private tilbydere innen barnehage, skole eller bolig, gjøre unntak fra søknadsplikten. Plan- og bygningsloven § 1-6 andre ledd gjelder ikke. Unntak kan gjøres for oppføring av ny, varig bygning, tidsbestemt bruksendring og plassering av midlertidige bygninger som skal brukes til

- a. innkvartering av asylsøkere og andre Utlendingsdirektoratet gir botilbud til
- b. omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år
- c. barnehage eller skole
- d. bolig.

Unntak etter første ledd kan ikke gjøres hvis det oppstår fare for liv og helse for brukerne, fare for skade på miljø eller kulturminner, tap av naturmangfold eller dyrket eller dyrkbar jord, eller gjennomføringen av en arealplan vanskelig gjøres. Bygninger som skal brukes til bolig, kan bare oppføres til varig bruk når området er avsatt til bebyggelse og anlegg i en arealplan og det ikke finnes andre alternativer som medfører mindre ulemper. Når behovet etter første ledd bortfaller, kan boligen brukes til annet varig boligformål.

Ved tidsbestemt bruksendring eller plassering av midlertidige bygninger skal det fremgå av vedtaket hvor lenge unntaket gjelder. Unntaket kan gjelde for inntil to år.

Departementet kan gi midlertidig forskrift om krav til innhold i og behandling av anmodninger om unntak, nabovarsling, tiltakshavers ansvar, tekniske krav til tiltaket, ansvar og ferdigstillelse.

§ 20-10 skal lyde:

§ 20-10 Saksbehandling etter § 20-9

Ved tidsbestemt bruksendring eller plassering av midlertidige bygninger skal kommunen fatte vedtak innen syv virkedager. Gjelder tiltaket oppføring av bolig til varig bruk, er fristen 14 virkedager. Fristen løper fra

den skriftlige anmodningen er mottatt og kan ikke forlenges. Fattes det ikke vedtak innen fristene, kan tiltaket likevel settes i gang på tiltakshavers egen risiko. Dersom det ut fra formålet med anmodningen om unntak er et sterkt behov for rask avgjørelse i saken, skal kommunen fatte vedtak så raskt som mulig etter at anmodningen er mottatt.

Ved oppføring av bolig til varig bruk som berører ansvarsområdet til statlige eller regionale myndigheter, skal anmodning om unntak forelegges disse. Fristen løper i den tiden saken er til uttalelse. Statlige og regionale myndigheter skal uttale seg eller fatte vedtak innen fem virkedager fra de mottar saken. Fristen kan ikke forlenges. Kommunen kan behandle og avgjøre saken etter loven her dersom fristen ikke overholdes.

Ved avslag på anmodning om unntak skal kommunen samtidig orientere om andre alternative eiendommer eller egnede bygninger som kan tas i bruk, som kommunen kjenner til.

Kommunens vedtak etter første ledd kan påklages av en part eller andre med rettslig klageinteresse i saken. Klagefristen er syv virkedager fra kommunen har fattet vedtak. En klagesak skal forberedes av kommunen og sendes klageinstansen innen syv virkedager etter at klagen er mottatt. Dersom kommunen ikke overholder fristen, kan klagen tas under behandling av klageinstansen. Klageinstansen skal avgjøre saken innen syv virkedager. Fristene kan ikke forlenges.

VII

I lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. skal § 7-2 b lyde:

§ 7-2 b Midlertidige unntak fra plikter

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig å kunne foreta omstillinger eller prioriteringer for å bidra til å sikre at den kommunale helse- og omsorgstjenestens kapasitet ikke overskrides, kan departementet gi forskrift om helt eller delvis unntak fra følgende bestemmelser:

- a. § 7-1 om individuell plan
- b. § 7-2 om koordinator
- c. § 7-2 a om barnekoordinator.

VIII

I lov 6. november 2020 nr. 127 om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid skal kapittel 6A lyde:

Kapittel 6A Midlertidige regler for personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34 mv.

§ 37 a Unntak fra plikt til å delta i opplæring i mottak

Asylsøkere som er i målgruppen for ordningen med kollektiv beskyttelse, har ikke plikt til å delta i opplæring i mottak etter § 5 i loven her.

§ 37 b Kompetansekartlegging og karriereveiledning

Retten og plikten til å gjennomføre kompetansekartlegging før bosetting etter § 6 i loven her gjelder ikke for personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34.

Personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34, har rett, men ikke plikt, til å gjennomføre kompetansekartlegging etter § 10 i loven her. Personer som deltar i introduksjonsprogram etter § 37 c, har rett og plikt til å gjennomføre kompetansekartleggingen. Kartleggingen skal bidra til å avklare om vedkommende er kvalifisert for tilgjengelige arbeidsplasser i kommunen, og til at introduksjonsprogrammet etter § 37 c blir tilpasset den enkeltes behov.

Personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34, har rett, men ikke plikt, til å gjennomføre karriereveiledning etter § 11 i loven her. § 11 fjerde ledd gjelder ikke.

§ 37 c Introduksjonsprogram

Bestemmelsene i § 14 a første ledd bokstav c om at introduksjonsprogrammet skal inneholde opplæring i samfunnskunnskap, gjelder ikke for personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34.

§ 37 d Opplæring i norsk

Personer som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34, har rett, men ikke plikt, til å delta i opplæring i norsk etter kapittel 6 i loven her. De har ikke rett eller plikt til opplæring i samfunnskunnskap. For øvrig gjelder § 26.

Retten til opplæring i norsk gjelder i ett år fra oppstartstidspunktet. For øvrig gjelder §§ 30 og 32 i loven her. Deltagere i opplæringen bør oppnå et minimumsnivå i norsk. Plikten til å avlegge prøver etter § 37 gjelder ikke. Kommunen skal likevel sørge for at deltagerne får mulighet til å avlegge gratis avsluttende prøve i norsk. Departementet kan gi forskrift om utvidet opplæring i norsk.

Kommunen skal, samtidig som det treffes vedtak om opplæring i norsk, utarbeide en norskplan. Norskplanen skal inneholde deltagerens norskmål, omfanget av opplæringen og klagemuligheter. § 34 gjelder ikke.

§ 37 e Forskriftshjemmel

Dersom høye ankomster av asylsøkere gjør det nødvendig å tilpasse integreringstiltak til personer som er omfattet av loven, kan departementet av hensyn til kapasiteten i kommunen eller fylkeskommunen gi midlertidig forskrift om

- a. målgruppene for og rettigheter og plikter til opplæring i mottak, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter §§ 5, 8, 9, 26, 27, 28, 37 c og 37 d
- b. retten til karriereveiledning etter §§ 11 og 37 b

- c. utsettelse av frister for oppstart av introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter §§ 12, 30, 37 c og 37 d
- d. sluttmaal, varighet og kravene til innhold i introduksjonsprogrammet etter §§ 13, 14, 14 a og 37 c
- e. retten til, beregningen av og reduksjon i introduksjonsstønden etter kapittel 5 ved deltagelse i introduksjonsprogram etter § 37 c
- f. varigheten og omfanget av opplæring og kravene til opplæringen etter §§ 30 til 33 og 37 d
- g. prøver i norsk og samfunnskunnskap etter § 37
- h. behandling av personopplysninger etter §§ 41 til 44.

Forskrifter etter første punktum kan fravike bestemmelsene som nevnt i bokstav a til h.

Departementet kan også gi midlertidig forskrift som fraviker kravene som følger av bestemmelsene som nevnt i første ledd bokstav a til h, for personer som har hatt oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 34 ved overgang til status som asylsøkere.

§ 37 f Behandling av kompetanseopplysninger

Departementet kan gi midlertidig forskrift om innhenting og utlevering av kompetanseopplysninger, uten hinder av taushetsplikt, fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratets registre for å legge til rette for at personer som er innvilget midlertidig kollektiv beskyttelse etter utlendingsloven § 34, kan sysselsettes i det statlige, kommunale eller fylkeskommunale tjenestetilbudet. Med kompetanseopplysninger menes opplysninger som er innhentet ved kompetansekartlegging eller karriereveiledning etter § 37 b, eller opplysninger om den enkeltes kompetanse som er innhentet før bosetting, inkludert personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9.

IX

I lov 18. juni 2021 nr. 97 om barnevern gjøres følgende endringer:

§ 2-7 skal lyde:

§ 2-7 Midlertidig adgang til unntak fra frister

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig for at barnevernstjenesten skal kunne gjennomføre sine oppgaver på en formålstjenlig og forsvarlig måte, kan departementet gi midlertidig forskrift om unntak fra fristene i § 2-1 første ledd og § 2-2 annet ledd.

§ 3-3 tredje ledd skal lyde:

Når det som følge av krigen i Ukraina er nødvendig å evakuere barn som er under omsorg av ukrainske myndigheter, kan barnevernstjenesten samtykke til at barn gis opphold i et fosterhjem eller en institusjon i Norge etter en anmodning fra ukrainske myndigheter, dersom

- a. tiltaket er forsvarlig og til barnets beste
 - b. det er inngått en avtale med kompetente ukrainske myndigheter
 - c. vilkår etter artikkel 33 i konvensjon 19. oktober 1996 om jurisdiksjon, lovvalg, anerkjennelse, fullbyrdelse og samarbeid vedrørende foreldremyndighet og tiltak for beskyttelse av barn, er oppfylt.
- Barnevernstjenesten skal sørge for at barnet registreres med søknad om beskyttelse eller søknad om opphold hos utlendingsmyndighetene. Dersom barnet har vanlig bosted i Norge når den ekstraordinære situasjonen opphører, skal barnevernstjenesten vurdere om vilkårene for å anmode om en overføring av jurisdiksjon til barnets tidligere bostedsstat er oppfylt.

§ 11-1 fjerde til sjette ledd skal lyde:

Bestemmelsen gjelder også barn under 15 år som har flyktningstatus eller er innvilget midlertidig kollektiv beskyttelse.

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig av kapasitetshensyn og for å ivareta det enkelte barnets behov, kan tilbudet etter første ledd også være opphold i et familiebasert botilbud. Slike botilbud skal fylle kravene som stilles til fosterforeldre etter § 9-3 med forskrift. Når barnet har opphold i et familiebasert botilbud, har Barne-, ungdoms- og familieetaten omsorgsansvaret for barnet og ansvaret for kartleggingen etter § 11-4. Botilbudet utøver omsorgsansvaret på vegne av Barne-, ungdoms- og familieetaten.

Barne-, ungdoms- og familieetaten har ansvaret for godkjenning, opplæring og oppfølging av det familiebaserte botilbudet og for oppfølgingen av barnet. Ansvar for oppfølging tilsvarer oppfølgingsplikten etter § 9-6 med forskrift og plikten til å fatte oppfølgingsvedtak etter § 11-3. Barne-, ungdoms- og familieetaten er også ansvarlig for utgifter forbundet med det familiebaserte botilbudet.

§ 11-3 tredje ledd skal lyde:

Når det som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina er nødvendig for at Barne-, ungdoms- og familieetaten eller omsorgs-senteret skal kunne gjennomføre og prioritere sine oppgaver på en formålstjenlig og forsvarlig måte, kan fristene etter første ledd forlenges. Fristen for omsorgssenteret til å sende forslag til oppfølgingsvedtak kan utvides til fem uker etter barnets ankomst til senteret. Fristen for Barne-, ungdoms- og familieetaten til å treffe vedtak kan utvides til ti uker etter barnets ankomst til senteret. Barne-, ungdoms- og familieetaten skal orientere statsforvalteren dersom unntaksadgangen tas i bruk. Beslutningen skal begrunnes og dokumenteres.

§ 12-11 sjette ledd fjerde punktum skal lyde:

Plikten til å legge fram politiattest i samsvar med første punktum gjelder også den eller de som skal ta imot enslige mindreårige i et familiebasert botilbud som nevnt i § 11-1 femte ledd.

§ 17-3 andre ledd andre punktum skal lyde:

Tilsynsansvaret gjelder også familiebaserte botilbud etter § 11-1 femte ledd.

X

I lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa gjøres følgende endringer:

§ 2-1 andre ledd andre og tredje punktum skal lyde:

Retten skal oppfyllest så raskt som mogleg og seinast innan tre månader etter at barnet er komme til Norge. Dersom det er nødvendig fordi det kjem svært mange fordrevne barn frå Ukraina, kan departementet gi forskrift om mellombels forlenging av tremånadersfristen.

§ 3-7 første ledd tredje punktum skal lyde:

Kravet til samtykke gjeld likevel ikkje dersom opplæring gjennom eit særskilt organisert tilbod er nødvendig for å gi nykomne elevar eit forsvarleg opplæringstilbod i ein situasjon der det kjem svært mange fordrevne frå Ukraina.

§ 6-6 første ledd tredje punktum skal lyde:

Kravet til samtykke gjeld likevel ikkje dersom opplæring gjennom eit særskilt organisert tilbod er nødvendig for å gi nykomne elevar eit forsvarleg opplæringstilbod i ein situasjon der det kjem svært mange fordrevne frå Ukraina.

XI

1. Loven trer i kraft fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.
2. Del I til X i loven oppheves 1. juli 2028.
3. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 19. mai 2026

Hanne Beate Stenvaag

leder

Isak Veierud Busch

ordfører

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets presidentskap
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2921-

Dato
4. mai 2026

Rettebrev - Prop. 51 L (2025–2026)

Jeg viser til Prop. 51 L (2025–2026) om midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina (videreføring m.m.).

I forslaget til lovvedtak punkt VIII om endringer i integreringsloven har det blitt en feil i forslaget til § 37 e. I første ledd bokstav d står det: «*sluttmål, varighet og kravene til innhold i introduksjonsprogrammet etter §§ 13, 14 og 37 c*».

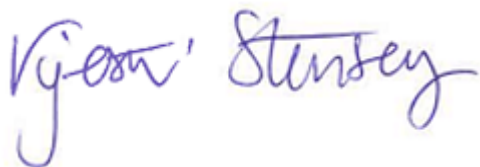
Etter gjeldende rett lyder første ledd bokstav d slik: «*sluttmål, varighet og kravene til innhold i introduksjonsprogrammet etter §§ 13, 14, 14 a og 37 c*». I forslaget har henvisningen til § 14 a falt ut.

Etter gjeldende rett viser § 37 e første ledd bokstav d til bestemmelser om sluttmål, varighet og kravene til innhold i introduksjonsprogrammet som departementet kan gi midlertidig forskrift om. Det har ikke vært intensjonen å gjøre endringer i gjeldende rett på dette området. Dette følger også av omtale i proposisjonen, herunder de spesielle merknadene i punkt 13.8.

Jeg anmoder om at kommunal- og forvaltningskomiteen gjøres oppmerksom på at intensjonen har vært å foreslå at § 37 e første ledd bokstav d fortsatt skal lyde:

«sluttmål, varighet og kravene til innhold i introduksjonsprogrammet etter §§ 13, 14, 14 a og 37 c»

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Kjersti Stenseng". The signature is written in a cursive, flowing style.

Kjersti Stenseng

Kopi

Kommunal- og forvaltningskomiteen i Stortinget
Teknisk redaksjon

